

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3994/2022
28.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Џакула, председника већа, Јелене Ивановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Стојилковић, адвокат из ..., против тужене Општине Бела Паланка, коју заступа Општинско правобранилаштво Општине Бела Паланка, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2514/22 од 14.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 28.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2514/22 од 14.07.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П1 3/17 од 22.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништено као незаконито решење Јавног предузећа за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка о престанку радног односа због престанка потребе за његовим радом број .. од 17.11.2016. године и обавезана тужена, као правни следбеник Јавног предузећа за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка, да тужиоца врати на рад, призна му сва права по основу рада, као и да му накнади штету у висини изгубљене зараде, за период од дана престанка радног односа 17.11.2016. до 31.07.2020. године, умањену за исплаћени износ зараде код послодавца „POWER GEN“ ДОО Београд у периоду од 01.03.2017. до 31.07.2017. године, у појединачно опредељеним месечним износима са законском затезном каматом на сваки од тих износа почев од доспелости до исплате, све ближе наведено у изреци, као и да у корист тужиоца на наведене износе уплати обавезне доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености код надлежних фондова за осигурање по стопи и основици које буду важиле на дан уплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 150.280,10 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2514/22 од 14.07.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда, у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је

одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке те пресуде тако што је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 432.080,88 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, побијајући је због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да је ревизија тужене неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код ЈП за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка по основу Уговора о раду број .. од 04.03.2015. године, на пословима Решењем број .. од 17.11.2016. године тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 9) и члана 192. Закона о раду и члана 137. Колективног уговора за јавна предузећа за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка. Као разлоге, доносилац решења је навео да су Правилником о организацији и систематизацији радних места код ЈП број 942 од 17.11.2016. године утврђени послови за чијим је обављањем престала потреба код послодавца, тако да је престала потреба за радом запосленог који је обављао те послове, али и да је утврђено да се запосленом не може обезбедити премештај на друге послове, рад код другог послодавца, преквалификација, доквалификација, рад са скраћеним временом, као и друга права у складу са законом, колективним уговором и уговором о раду. Наведено решење достављено је тужиоцу дана 18.11.2016. године. На основу закључка о исправци решења о престанку радног односа број .. од 22.11.2016. године утврђено је да је послодавац тужиоцу овом одлуком променио основ за доношење решења о отказу, тако што је утврђено да се отказ запосленом даје на основу члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду. На самом закључку констатовано је да је писмено примљено 24.11.2016. године, без потписа примаоца. Одлуком о престанку рада, постојања и брисању Јавног предузећа за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка и преузимању права, обавеза и послова Јавног предузећа за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка на општину Бела Паланка број 011-62/2016-1 од 28.12.2016. године, одређено је да се том одлуком утврђује престанак рада и постојања ЈП за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка, брисање јавног предузећа из регистра привредних субјеката и преузимање права, обавеза и послова ЈП од стране Општине Бела Паланка, као оснивача јавног предузећа, затим да ЈП престаје са радом и постојањем 27.12.2016. године, као и да права, обавеза и послови јавног предузећа настали на име и за рачун јавног предузећа закључно са 27.12.2016. године од 28.12.2016. године прелазе на Општину Бела Паланка, као и да Општина Бела Паланка даном престанка рада и

постојања ЈП од 28.12.2016. године ступа на место јавног предузећа у свим затеченим облигационим и другим односима. Решењем Регистра привредних субјеката БД 1833/2017 од 16.01.2017. године је усвојена регистрациона пријава, па је из регистра привредних субјеката брисано Јавно предузеће за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка регистарског/ матичног број 20586834. Увидом у Правилник о организацији и систематизацији радних места у ЈП за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка број 942 од 17.11.2016. године утврђено је да је тим општим актом регулисана организација рада предузећа кроз прописивање круга послова предузећа, затим систематизација послова и радних задатака кроз назив послова и радних задатака, нивоа послова и радних задатака, услова које запослени треба да испуњава за обављање послова и радних задатака и описа послова и радних места, а такође је регулисана посебно врста радних места и опис послова у оквиру радних места. У члану 24. Правилника прописано је да акт ступа на снагу даном добијања сагласности од стране председника општине Бела Паланка. Увидом у сагласност на Правилник о организацији и систематизацији радних места у ЈП за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка број 110-19/2016-II од 17.11.2016. године, утврђено је да је на основу члана 39. Статута општине Бела Паланка председник општине Бела Паланка дао сагласност на Правилник о организацији и систематизацији радних места у ЈП за грађевинско земљиште и изградњу општине Бела Паланка број 942 од 17.11.2016. године. Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке утврђена је висина накнаде штете коју тужилац потражује.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је оспорено решење незаконито, с обзиром да тужена није доказала чињеницу да је Правилник о организацији и систематизацији радних места од 17.11.2016. године ступио на снагу у смислу члана 196. Устава Републике Србије, а оспорено решење је донето на основу наведеног Правилника и у непосредној вези са њим. Стога је оспорено решење поништено као незаконито и обавезана тужена да тужиоца врати на рад у смислу члана 191. Закона о раду, те да му накнади штету проузроковану доношењем незаконите одлуке о престанку радног односа која је поништена правноснажном одлуком суда.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право доносећи побијану одлуку о тужбеном захтеву у овој правној ствари.

Ревизијом тужене оспорава се становиште нижестепених судова. Изнети ревизијски наводи представљају сопствено тумачење права од стране ревидента које нема правно утемељење у утврђеним чињеницама, па их Врховни касациони суд не прихвата, као основане.

Наиме, чланом 196. Устава Републике Србије прописано је да се закони и сви други општи акти објављују пре ступања на снагу (став 1). Устав, закони и подзаконски општи акти Републике Србије објављују се у Републичком службеном

гласилу, а статути, одлуке и други општи акти аутономних покрајина, објављују се у Покрајинском службеном гласилу (став 2.). Статути и општи акти јединице локалне самоуправе, објављују се у локалним службеним гласилима (став 3.). Закони и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења (став 4.). Са тим у вези, правилан је закључак нижестепених судова да је основ за доношење оспореног решења организациона промена, која би код правног претходника тужене настала ступањем на снагу Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места број 942 од 17.11.2016. године. Законитост овог решења је условљена чињеницом претходног објављивања и ступања на снагу поменутог Правилника, као општег акта, а за ступање на снагу, претходно је потребно да су испуњена два услова: први услов подразумева објављивање општег акта преко огласне табле, јавног гласила и сл, односно његово чињење доступним лицима на које исти треба да се примени и други услов, који подразумева протек одређеног времена од објављивања општег акта до тренутка његовог ступања на снагу и почетка примене, а који по правилу износи пуних 7 дана (општи акт ступа на снагу осмог дана од дана објављивања). Смисао и сврха временског периода од објављивања до ступања на снагу и почетка примене општег акта јесте да се лица на која тај акт треба да се примени упознају са његовом садржином. Уколико општи акт није ступио на снагу у смислу напред наведеног тумачења члана 196. Устава Републике Србије, незаконито ће бити и решење, као појединачни акт донет на основу тог општег акта. Дакле, законитост решења, као појединачног акта, условљена је чињеницом ступања на снагу општег акта на основу кога се тај појединачни акт доноси. Како наведени Правилник није ступио на снагу у смислу одредаба члана 196. Устава Републике Србије, то је оспорено решење донето на основу наведеног Правилника основано поништено од стране нижестепених судова као незаконито. Следом тога, основан је захтев тужиоца за враћање на рад, јер се реинтеграција запосленог јавља као последица поништаја решења о престанку радног односа, као и захтев на накнаду штете, а у смислу члана 191. Закона о раду.

Како се ревизијским наводима не доводи у питање правилност другостепене одлуке, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

С обзиром да је ревизија тужене одбијена, одбијен је и њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и члана 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Цакула с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**